

Gıda sektörünün iki açmazı

Dinamik yapısı, güçlü AR-GE'si, ekonomiye ve işgücüne sağladığı katma değeriyle Türkiye'nin en büyük ikinci sektörü olan gıda sanayinde istihdam ve eğitime dair tartışmalar uzun bir süredir devam ediyor. Artı Eğitim Dergisi olarak bu önemli konularla ilgili bugünkü durumu ortaya çıkararak, sektör bileşenlerinin öneri ve görüşlerini yansıtmaya çalıştık.

Dünya nüfusunun yüzde 30'luk bir artışla 2050 yılında 9.5 - 10 milyara ulaşacağı tahmin ediliyor. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) hesaplamalarına göre, 2050 yıllarında insanların beslenmelerini sağlayabilmek için bugün üretilenden yüzde 60 kadar daha fazla gıdaya

EĞİTİM ve İSTİHDAM

ihtiyaç olacak. Bugün yaşamaya başladığımız küresel ısınma ve neden olduğu iklim değişikliğinin gelecekteki büyüklüğünün tam kestirilemeyen sonuçlarının buna ne ölçüde mücadele edeceği ise pek bilinmiyor. Anlaşılan o ki; gıda, su, hava ve enerji talepleri stratejik olma özelliğini koruyacak.

Günümüz gerçeği ekonomik gelişmişlik, tarımsal işgücünün sanayi ve hizmet sektörlerine transferini zorunlu kılarken, bunun sonucunda da kentleşme ağırlık kazanıyor. Kırsaldan kente yerleşen insanların gıda talebi nitelik ve nicelik olarak farklılık gösteriyor. Halen Türkiye nüfusunun beşte biri kırsalda yaşamakla birlikte, ekonomik gelişmişliğin üst seviyelerde olduğu yakın ülkelerden Almanya'da bu oran yüzde 2.3, Fransa'da yüzde 2.6 ve İtalya'da yüzde 3.8'lerde seyrediyor. Ülkemiz bugün 80 milyon nüfusu, 40 milyon turist ve 4 milyon civarındaki

mülteci sayısı ile 125 milyon kişinin gıda ihtiyacını sağlayan, 188 ülkeye 1663 çeşit ürün ihraç eden bir gıda sektörüne sahip. Bu büyüklüğün yarıya yakını gıda sanayi tarafından karşılanıyor.

GIDA SEKTÖRÜNÜN CİROSAL BÜYÜKLÜĞÜ 164 MİLYAR DOLAR

Şu anda Avrupa Birliği'nde gıda ve içecek sektörü GSYH'nin yüzde

Bir bakışta Türkiye gıda sektörü

Cirosal büyüklüğü: 164 milyar dolar
GSYH'ya katkısı: 371 milyar TL
İşletme sayısı: 42 bin 560 bin
İstihdamı: 560 bin kişi
İhracat: 10,2 milyar dolar
İthalat: 5,1 milyar dolar
İhracat yapılan ülke sayısı: 188

13'ünü oluşturan en büyük sektör konumunda. Türkiye'de ambalajlı gıda sektörünün GSYH'ya 371 milyar TL'lik katkısı var. Sektörde yaklaşık 42 bin 560 bin işletme faaliyet gösteriyor. Bunların yüzde 98'i KOBİ, yüzde 2'si büyük işletmeler. Türkiye'de gıda sektörünün büyüklüğü 164 milyar dolar. Gıda sanayi 83 milyar dolar ciro ile sektörde yer alıyor. Ağırlıklı iç pazara dönük üretim yapan sektör, 10,2 milyar dolarlık ihracata karşılık 5,1 milyar dolarlık ithalat gerçekleştiriyor. Bu özelliğiyle dış ticaret açığı vermeyen birkaç sektörden biri. Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu (TGDF) Başkan Vekili ve Nişasta ve Glikoz Üreticileri Derneği (NÜD) Başkanı Rint Akyüz, halen Türkiye'nin ikinci büyük sektörü olan gıda sektörünün önümüzdeki birkaç yıl içinde Türkiye'nin en büyük sektörü olmak yolunda hızla ilerlediğini belirtiyor.

560 BİN KİŞİNİN EKMEK KAPISI

Gıda sanayi istihdam dostu olup bugün itibarıyla en yüksek istihdamı oluşturan iki sektörden birisi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ocak 2017 verilerine göre, sektörde 558 bin 552 kişi çalışıyor. Mevsimsellik gösteren kapasite kullanım artışıyla bu sayının 980 bin civarına ulaştığı belirtiliyor. Gıda sanayinin kullandığı hammaddelerin tarım sektöründen karşılandığı da dikkate alındığında harekete geçirdiği istihdam olanağının bu sayısının iki - üç katına ulaştığını gözardı etmeyelim. Türkiye'de süt ve süt ürünleri sektörü, tarımın en önemli alt segmentlerinden biri olup, ekonomik büyüklük olarak tarımın içinde %14 civarında paya sahip. Süt ve süt ürünleri sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 2 bin adet işletme bulunuyor. 40 bin çalışanı olan sektörün cirosu 15 milyar TL. Et ve et ürünleri sektörü de küresel tarım ve gıda içinde en hızlı gelişen alt sektörlerden birisi olarak kabul ediliyor. Kırmızı et sektörü ülkemiz gıda sanayi içinde %13 paya sahip. TÜİK verilerine göre, yaklaşık 8 bin çalışanın emek verdiği işlenmiş et sektöründeki 238 işletmenin yıllık cirosu 3,9 milyar TL civarında.

Artı Eğitim Dergisi olarak böylesine önemli ve stratejik bir sektörde

eğitim ve istihdam konularındaki son durumu, yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini mercek altına almak istedik. Bu çerçevede sektörün pek çok paydaşının görüşlerini ve değerlendirmelerini aldık. Sektörün önemli isimleri şu değerlendirmelerde bulundular:

Neslihan Alper

Hayvancılık Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Gıda Kontrol ve Laboratuvarlar Daire Başkanı

6 Bin 728 KONTROL GÖREVLİSİYLE HİZMET VERİYORUZ

Türkiye genelinde faaliyet gösteren gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten, satan ve toplu tüketime sunan gıda işletmelerinin resmi kontrolleri 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ve bu Kanun kapsamında yayımlanan mevzuat hükümleri çerçevesinde merkezde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesindeki Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, 81 gıda, tarım ve hayvancılık il müdürlüğü ve yetkilendirilmiş ilçe tarım müdürlüklerinde görevli gıda kontrol görevlileriyle birlikte Bakanlık tarafından yürütülüyor. Gıda güvenilirliğinin önemli bir bölümünü oluşturan gıda hijyeninin teminine yönelik yürütülen denetim ve kontroller; ithalat ve ihracatta yapılan kontroller dâhil olmak üzere birincil üretim aşamasından tüketiciye kadar olan tüm aşamalarda; işletmelerin onay/kayıtları ile şüpheli, şikâyet, izleme, izlenebilirlik, gözetim ve denetim gibi farklı hizmet ve tekniklerin tümünü içeriyor. Kontrol görevlisi, 5996 sayılı Kanun'da "Bakanlık tarafından resmî kontrol yetkisi verilen kişi" olarak tanımlanıyor. 5996 sayılı Kanun gereği gıda alanında resmi kontrollerin Ek-2 sayılı listede yer alan meslek mensupları tarafından (Veteriner Hekim, Ziraat Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi, Balıkçılık Teknolojileri Mühendisi, Gıda Mühendisi, Kimyager, Kimya Mühendisi) gerçekleştirilmesi gerekiyor.

Kontrol görevlilerinin kanun hükümleri doğrultusunda resmi

Neslihan Alper

kontrolleri yaparak, kontrol sonucuna göre her türlü etkiden ve çıkar ilişkisinden uzak, tarafsız, objektif ve bağımsız olarak karar aldıklarını belirten Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Yardımcısı V. Neslihan Alper, "Kontrol görevlilerimiz kanunla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde idarî yaptırımları uygulamaya yetkilidir. Kanun kapsamındaki her yere kontrol amacıyla girilebilmekte ve numune alınabilmektedir.

Bu kapsamda, 2017 yılı Nisan ayı sonu itibarıyla gıda resmi kontrollerinde görevli kontrol görevlisi sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 29 artış göstererek 6 bin 728 kişi olmuştur. Bakanlığımız mevcut kontrol görevlileriyle birlikte gıdaların güvenilir bir şekilde tüketiciye ulaştırılması için çalışmalarını kesintisiz olarak sürdürmektedir" diye konuştu.

Yusuf Songül

GIDAMO Başkanı

KAMU VE ÖZEL SEKTÖRDE DAHA FAZLA GIDA MÜHENDİSİNE İHTİYAÇ VAR

2016 ÖSYS Lisans Yerleştirme Kontenjan Kılavuzu verilerine göre, 67 üniversitede gıda mühendisliği bölümü bulunduğu, bunların 10 tanesinde ayrıca ikinci öğretim programı olduğu görülüyor. Bu bölümler için belirlenen toplam kontenjan sayısı 4 bin 440 kişi. YÖK geçtiğimiz yıl ziraat, su ürünleri ve orman fakülteleri hariç mühendislik

Yusuf Songül

okumak isteyenler için eğer ilgili puan türünde ilk 240 bin başarı sırasında değillerse bu bölümleri tercih edemeyeceklerine yönelik olarak bir baraj kararı aldı. Bu sebepten, geçen seneye göre kontenjanlar artmış olmasına rağmen, yerleşen öğrenci sayısında azalma oldu. Her ne kadar bölümlere yerleşen öğrenci sayısı azalsa da geçtiğimiz süreçte gerek bölüm sayılarının gerekse kontenjanların kontrolsüz bir biçimde artmaya devam ettiğini belirten TMMOB Gıda Mühendisleri Odası (GIDAMO) Başkanı Yusuf Songül, 2017 yılı itibarıyla gıda mühendisliği bölümü bulunan üniversite sayısının 72'ye yükseldiğini açıkladı. Songül, "Gıda güvenliğinin ve kaliteli gıda üretiminin sağlanmasında kritik role sahip olan ve sahip olduğu misyonu yerine getirebilmek için ciddi bir eğitimden geçmesi gereken meslektaşlarımızın yetiştiği gıda mühendisliği bölümlerinin ihtiyacın çok üstünde olduğunu ve yeni bölümlerin taraflarla değerlendirme yapılmadan açılmaması gerektiğini her platformda dile getiriyoruz" ifadelerini kullandı.

Ülkemizde birçok ilde eğitim vermekte olan gıda mühendisliği bölümlerinden mezun olan mühendislerin, başta gıda üretimi olmak üzere, gıda kontrol ve denetiminde yeterli yer edinmelerinin son derece işlevsel ve önemli olduğunu kaydeden Songül, "Ancak meslektaşlarımız ne özel sektörde ne de kamuda hak ettikleri yeri bulamamaktadır. Gıda mühendislerinin istihdam olanaklarının engellenmesi veya kısıtlanması toplumun güvenli gıdaya erişimini zorlaştırmakla birlikte

halk sağlığını da tehdit etmektedir. 5996 sayılı Kanun ile işin nevine göre bazı işletmelerde 30 beygir gücünün altında kapasiteli ve 10 kişiden az işçi çalıştıran işletmelerde konuyla ilgili lisans eğitimi almış bir personel çalıştırma şartı kaldırılmıştır. Dolayısıyla gıda işletmelerinin sayıca önemli bir bölümü kontrolsüz üretim yapmaktadır. Devlet tarafından yapılacak düzenlemelerle söz konusu işletmelerde gıda mühendislerinin çalıştırılmasının zorunlu hale getirilmesi, aynı şekilde ilgili kamu kurumlarında da çalışma alanlarının genişliği göz önüne alındığında az olan istihdam sayılarının artırılması ve hak ettikleri koşullarda görevlendirilmeleri gerekmektedir" diye konuştu.

Türkiye'de resmi gıda denetim hizmetlerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yüzde 25'i gıda mühendislerinden oluşan 6-7 bin gıda kontrolörü ile yapıldığını aktaran Yusuf Songül şunları kaydetti: "Ülkemizde kayıt ve onay kapsamında toplamda yaklaşık 630 bin gıda işletmesi bulunmaktadır. Bu işletmelerde zorunlu personel olarak çalışan gıda mühendisi sayısı yaklaşık 5 bin 500'dür. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda gıda denetçi sayısı, özellikle gıda mühendisi sayısı son derece azdır ve bakanlık ilgili mesleklerin istihdamı konusunda dengeli bir politika izlememektedir. Koruyucu sağlık hizmetleri ve gıda güvenliğinin sağlanması sürecinin önemli bir ögesi olan gıda mühendislerinin bakanlıkta yeterli düzeyde istihdam edilmemesi, gıda denetimlerinde aksaklığa,

Necdet Buzbaş

dolayısıyla halk sağlığının olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır. Gıda denetim hizmetlerinin etkin biçimde yapılabilmesi için, bakanlığın gıda mühendisi istihdamını ivedilikle artırması ve bakanlık üst düzey yönetim kadrolarında da meslektaşlarımıza yer vermesi gerekmektedir."

Necdet Buzbaş
TÜGİS Başkanı

GIDA SANAYİNDE YÜKSEK NİTELİKLİ MÜHENDİSLERİN DÖNEMİ BAŞLIYOR

Kentleşme, nüfus artışı ve tüketicilerin farklılaşan taleplerinin gıda sanayinin gelişmesini tetiklediğini ve hammaddeye olan ihtiyacı artırdığını ifade eden Türkiye Gıda Sanayi İşverenleri Sendikası (TÜGİS) Başkanı Necdet Buzbaş, kırsalda nüfus azalırken daha çok

hammaddeye talep ikileminin, yüksek verimlilik ve etkin planlama ile çözümlenebildiğini söyledi. Son yıllarda sıkça kullanılan Endüstri 4 ve dijitalleşme kavramlarının tarım sektörü ve gıda sanayinde iş modellerinin ve üretim pratiğinin dönüşümüne işaret ettiğini anlatan Buzbaş, “Şüphesiz işin can alıcı kısmı yetişmiş insan gücü kaynağı” dedi. Gıda sanayinde istihdam ve işgücü talebinin, talep edilen işgücünün yetkinliklerinin vb. konularının ülke şartlarından ayrı düşünülmesinin söz konusu olamayacağını altını çizen Buzbaş, “Tümnden geliş metodu ile ülkemiz durumunun fotoğrafını çekmeye ve çıkarımlarını sizlerle paylaşmaya çalışacağım. 2017 Ocak ayında ülkemizdeki işsizlik oranı yüzde 13’ü gösteriyor. Son dört yılda 15 yaş üstü çalışmaya elverişli nüfusumuz 4.3 milyon artmış. Bu artan nüfusun 3,3 milyonu iş arıyorum talebinde bulunmuş, ancak geçen dört senede biz bunların sadece 2.25 milyonuna iş bulabilmişiz. Bu dört yılda ortalama yüzde 5 büyüme gösteren Türkiye ekonomisi 1.1 milyon işsize çare bulamamış. Değerlendirmeyi son bir yıllık işsizlerin eğitim seviyelerini dikkate alarak yapalım. 2016 Ocak ayında genel işsizlik oranı yüzde 11.1 idi. İşgücünü eğitim seviyesine göre ayırdığımızda, üniversite mezunları yüzde 10.1 ve meslek lisesi mezunları yüzde 10.4 ile genel ortalamanın altında kalan işsiz gruplar. 2017 Ocak ayına geldiğimizde genel işsizlik yüzde 13’e çıkarken, üniversite mezunlarında işsizlik yüzde 13.1, meslek lisesi mezunlarında yüzde 14.6’yı buluyor. İstihdamın sektörler açısından değerlendirilmesi yapıldığından ise 2011 yılında tarım sektöründe çalışan sayısı 5,5 milyon kişi 2017 yılında aynen korunmuş. İnşaat sektöründe son dört yılda istihdam artışı yüzde 12, hizmetler sektöründe yüzde 20 iken sanayide herhangi bir artış kaydedilmemiş, aynı kalmıştır” şeklinde konuştu.

Türkiye’nin büyümesinin üretim esaslı olması gerektiğine dikkat çeken Necdet Buzbaş, tarım ve gıda sanayinin birlikte üretmek hem istihdam hem de refah sağlayacak özellikli iş alanları olduğunu vurguladı. İster geleneksel isterse endüstriyel üretim olsun sektörün donanımlı

ve uzmanlaşmış işgücüne ihtiyaç duyduğunu anlatan Buzbaş, “Kısa gelecekte gıda sanayi çalışanlarının tamamının yüksek nitelikli mühendislerden oluşacağı yönünde öngörüler var. Endüstri 4 olarak adlandırılan dönüşümde, yakın gelecekte çalışanların co-bot adı verilen yeni robot iş arkadaşlarıyla işlerini paylaşacakları iş yerlerinde mesleki yeterlilik belgesine sahip çalışanlarla üretim yapılması mümkün olmayacak. STEM (fen, teknoloji, mühendislik, matematik) eğitilmiş insan kaynağına ihtiyaç duyulacak. Eğitilmiş işgücümüzün sanayide çalışmak yerine hizmet sektörünü tercihinin nedenlerinin iyi araştırılması gerekir. Sanayici eğitilmiş işgücü ararken meslek lisesi ve üniversite mezunlarının işsiz dolaşmayı tercih etmelerinin köktencil nedenleri olmalı” diye konuştu.

İşverenlerin yeni kuşağı iyi anlamalarının ve insan kaynakları bölümlerinde iş modelleri dönüşümleri gerçekleştirmelerinin kaçınılmaz hale geldiğini kaydeden TÜGİS Başkanı Necdet Buzbaş, “Y kuşağı olarak adlandırılan gençler; kişiliğe saygılı, sosyal sorumluluklarının farkında ve etik olan, kariyer geliştirme olanakları sunan, öncelikleri arasında yer almasa da haklarının hakça ödendiği iş yerleri arıyorlar, tercih ediyorlar. Bunları sunmaya çalışmaz iseniz istihdam sağlasanız bile tutunduramıyorsunuz. Dinamik nüfus potansiyelimizi yenilikçi ve üretken bir güce dönüştürebildiğimiz ölçüde kuruluşlarımız sürdürülebilir olacak, ülkemiz gelişmişlik ve refah seviyesine katkıda bulunacaklardır” şeklinde açıklamalarda bulundu.

Tarik Tezel
SETBİR Başkanı

YETİŞMİŞ İŞGÜCÜ VARLIĞIMIZDA SORUN YOK AMA...

Türkiye’de süt ve et sektörlerinde istihdam edilmek üzere gıda mühendisi yetiştiren, gıda mühendisliği bölümüne sahip 47 üniversite, ziraat mühendisi mezun eden 34 ziraat fakültesi ve hayvancılık sektörüne hizmet edecek 29 veteriner fakültesi bulunduğunu

Tarik Tezel

anımsatan Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SETBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Tarik Tezel, bunların yanı sıra meslek liseleri ve üniversitelerin bünyesindeki meslek yüksek okullarının mezun ettiği, sektöre hizmet edebilecek yetişmiş işgücü varlığının da yadsınamayacağını, bu sebepten ötürü de sektörde var olan ve sektöre yeni girecek süt ve et üretim-işleme tesislerinin personel bulmakta güçlük çekmemesi gerektiğini belirtti. Üniversite-sanayi işbirliğinin temel amacının, üniversitelerdeki bilimsel potansiyelin sanayiye aktararak, ekonomik değere dönüşmesine katkıda bulunmak ve üniversitedeki akademisyen ile sanayici arasında karşılıklı güvene dayalı, sürdürülebilir işbirliğini sağlamak olduğunu anlatan Tezel, “Ayrıca bilgi tabanlı bir ekonomide, üniversite ve sanayi arasındaki ilişki, inovasyonun ve ekonomik gelişmenin anahtar unsurlarındandır. Bu çerçevede kamunun etkin mevzuat ve politikalar yoluyla üniversite ile iş sektörü arasında işbirliklerini kolaylaştırma ve geliştirme gibi önemli görevleri bulunmaktadır” dedi.

Türkiye’nin 2023 hedefleri arasında yer alan yüksek teknoloji ürün ihracatı ve AR-GE’ye aktarılacak kaynaklar için konulmuş olan çitanın seviyesinin, kamuyu, üniversiteyi ve sanayiye bir arada ve hedeflere odaklanmış büyük bir kararlılıkla çalışmaya zorladığını dile getiren Tezel, “Bu amaçla işbirliklerinin geliştirilmesi yönünde sarf edilen çabalar giderek artmaktadır. Kamu, üniversite ve sanayinin işbirliği, sürekli olarak yeni yaklaşım ve yöntemlerle kendini değişen koşullara

uyumlaştıran ve hiçbir zaman tamamlanmayacak dinamik bir tartışma ve öğrenme süreci olarak devam edecektir” ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Mehmet Pala

EĞİTİM MODELİMİZ SEKTÖRÜN ELEMAN İHTİYACINA CEVAP VERMELİ

Türkiye’de gıda sanayinin son 20 yıl içerisinde önemli gelişmeler sağlayarak, teknolojik açıdan da gelişmiş ülkeleri yakaladığını belirten Haliç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Pala, kayıt dışı üretimin bu kapsamın dışında olduğunu söyledi. Bununla birlikte gıda sanayinde teknik eleman temini açısından ciddi sorunların olduğunu görüldüğünü anlatan Pala, “Bir yandan genç gıda mühendislerinin iş bulmakta sıkıntı çektiklerini, ama öte yandan da gıda sanayinin yeterli düzeyde yetişmiş mühendis bulamadığını biliyorum. Ülkemizde hemen hemen tüm mesleklerin bu sorunla karşılaştığı bir gerçektir. Ülkemizde 200 civarında üniversitenin olduğu ve bunların 90’nın da gıda mühendisliği bölümlerinin olduğu bilinmektedir. Bu durumda kesin bir rakam olmamakla birlikte bir yılda 3 bin 500 gıda mühendisinin mezun olduğunu varsayabiliriz. ‘Gıda sanayinin yıllık gıda mühendisi istihdam etme kapasitesi nedir?’ diye sordüğümüzde; bu rakamın iyimser bir tahminle 500 civarında

Prof. Dr. Mehmet Pala

olabileceğini varsayabiliriz. Bugün Türkiye’de ilk 100 içinde olan gıda şirketlerinin önümüzdeki 5 yıl içindeki gıda mühendisi ihtiyacının 10-15’i geçmeyeceğini düşünebiliriz. Maalesef iç açıcı olmayan bu durumu böyle görmek gerekmektedir” diye konuştu.

Prof. Dr. Mehmet Pala çözüm konusunda da önemli hususlara değindi. Öncelikle ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak tüm öğretim sisteminin ele alınması gerektiğinin altını çizen Pala, ara eleman (operatör, teknik eleman ve uzman mühendislerin) yetiştirilmesi ve kalite düzeylerinin yükseltilmesi için çalışmalar ve planlamalar yapılması gerektiğini vurguladı. Sanayi 4.0 devrimi de esas alındığında eleman yetiştirmeye artık başka bir açıdan bakmak gerektiğini kaydeden Pala sözlerine şöyle devam etti: “Üniversitelerdeki meslek eğitimi ciddi olarak mercek altına alınmalı

ve kalite artırılmalıdır. İyi bir yaşam sürmek için herkesin üniversite mezunu olması gerekmemektedir. Belki teknik düzeyde iyi yetişmiş gençlerin hem kendilerine hem de ülkeye katkıları daha fazla olacaktır. Hemen yapılması gereken ise; özellikle gıda derneklerinin kendi alanlarında çalışacak teknik elemanlar için bir aylık yoğun kurslar düzenleyerek genç insanların mesleğe adım atmalarına olanak sağlanmasıdır. Uzun vadede üniversite mezunlarının her alanda mesleğe giriş sınavına tabi tutulmasının gerekli olduğu görülmektedir.”

Prof. Dr. Dilek Boyacıoğlu

ÜNİVERSİTE VE SANAYİ ORTAK HAREKET ETMELİ

Gıda sanayinin hedefinin, ürün kalitesi ve hijyen spesifikasyonlarına uyumlu, ekonomik ve taşınabilir/saklanabilir nitelikte gıda ve içecek üretimi olduğunu açıklayan Prof. Dr. Dilek Boyacıoğlu, bu sebeple sektörün eleman ihtiyaçları içinde özellikle gıdanın duyuşal, mikrobiyolojik ve kimyasal kalitesi ve üretim/saklama teknolojilerini kapsayan donanıma sahip mesleklerin öncelik taşıdığını belirtti. Türkiye’de özgün olarak gıda konusunda eğitim veren 4 yıllık “Gıda Bilimi” veya “Gıda Teknolojisi” gibi diğer programlar olmadığı için B.Sc. derecesine sahip gıdacıların, “Gıda Mühendisliği” programlarından mezun olduğunu anlatan Boyacıoğlu, “Doğal olarak bu

Prof. Dr. Dilek Boyacıoğlu

programlar, hem sektörün hem de gıda mühendislerinin beklentilerinin birbirini tamamlamasını sağlamalıdır. 25 yıllık gıda mühendisliği öğretim üyeliği ve uzun süreli yöneticilik deneyimim ile her iki tarafın da – alt sektörlere göre değişmekle birlikte- bu beklentiyi sağlamada çoğunlukla tatmin olamadığı kanaatindeyim. Sanayi tarafında; programların, mezunları teknik konular ile birlikte iş hayatının geniş olarak tüm gereklerine hazırlaması beklentileri ve bu kapsamda çoğunlukla alan dışı ders ilavesi önerileri, akademisyenlerin gıda konusunda teknik yeterliliği tam olan bir eğitim planına sıkı sıkıya bağlı kalma anlayışlarına tam bir karşıtlık oluşturmaktadır. Her iki tarafı da ortak bir kesitte birleştirebilme misyonu ise aslında doğrudan akademik program yönetimi ve öğretim üyelerine aittir. Bu misyonu yerine getirmek için programın öz görevine odaklı detaylı bir eğitim uygulama planı (her ders/ ders dışı faaliyet için kazandırılacak yetkinlikler ile birlikte) ve dış değerlendirme sistemi akademik bir standart olarak uygulanmalı ve mutlaka sektör temsilcileri ile mezunların görüşleri de alınmalıdır” diye konuştu. Günümüzde eğitim programı paydaşlarının görüşlerinin

TAB GIDA, 3 BİN KİŞİYE YENİ İŞ İMKANI SAĞLAYACAK

Türkiye’de hızlı servis restoran sektörünün lideri konumunda yer alan TAB Gıda, büyüme planları doğrultusunda 2017 yılında yaklaşık 3 bine yakın kişiye yeni istihdam yaratacak. Burger King, Popeyes, Sbarro, Arby’s ve Usta Dönerci markalarıyla yıl boyunca açacağı yeni restoranlar ile sektördeki konumunu pekiştirmeyi hedefleyen şirket, tüm Türkiye genelinde işe alım gerçekleştirecek. Hızlı servis restoran zinciri sektörü lideri olduklarını belirten TAB Gıda Genel Müdürü Caner Dikici, “Dikey entegrasyon modeli ile yurtiçinde ve yurtdışında büyümeye devam edeceğiz. Önümüzdeki dönemde Türkiye’de 150, Çin’de ise 225 yeni restoran açmayı hedefliyoruz. Özellikle franchise sistemi ile Türkiye genelindeki büyümemize hız kesmeden devam edeceğiz. Bu sene yüzde 37 büyümeyi hedefliyoruz; büyüme hedeflerimiz doğrultusunda yurtiçinde yaklaşık 3 bine yakın kişiye yeni istihdam yaratmayı planlıyoruz” dedi.

alınmasının da ötesinde, programları yürütürken tanımlı hedefler ile uyumlu olarak belirlenmiş bazı sorumlulukların da paydaşlara verilmesi gerektiğine dikkat çeken Prof. Dr. Dilek Boyacıoğlu, bu sorumlulukların ise gönüllülük bazından öteye paydaşlara yetkilendirme verilerek, anlaşmalar yapılarak, işbirliği koşulları belirlenerek ve programın ölçme - değerlendirme sistemi içinde yer alarak yönetilmesi durumunda, sanayinin ihtiyacı olan niteliklerde eleman istihdamına önemli katkılar sağlanabileceğini ifade etti. Boyacıoğlu, “Gıda mühendisliği pek çok diğer mühendislik alanında

olduğu gibi ağırlıklı olarak uygulama ile iç içedir. Gıda mühendisliği eğitim programlarının sanayi ile işbirlikleri geliştirilerek uzun süreli sanayi uygulama deneyimini öğrencilere kazandırması için yapılacak değişiklikler, farklı bir eğitim planının devreye girmesi anlamındadır. Bu tür programlarda ikili anlaşmalar ile sanayi paydaşlarının sorumluluk aldığı ve öğrenci başarısını ölçülmesinde yetkilendirildiği bir sistem yürütülmekte ve bu şekilde öğrencinin teknik donanımını zenginleştirilmesinin yanı sıra, iş hayatına hazırlığına da destek olunmaktadır” şeklinde konuştu.

SOFRA COMPASS GROUP'TAN KADIN İSTİHDAMINA TAM DESTEK

Türkiye’nin lider toplu yemek ve destek hizmetler sağlayıcısı Sofra/ Compass Group Türkiye, kadın istihdamını artırmaya yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Bu amaç doğrultusunda Bayrampaşa Kaymakamlığı ve Bayrampaşa İşkur ile birlikte yürütülen ve ihtiyaç sahibi kadınlara meslek edindirme amacıyla düzenlenen “Aşçı Yardımcısı Yetiştirme Programı”nın ilk etabı tamamlandı. 5 ay süren eğitim süresinden sonra ilk mezunlarını veren programın ikinci grup eğitimleri ise Nisan 2017’de başladı. Sofra/Compass Group Türkiye İK Genel Müdür Yardımcısı Banu Cengiz, kadınların iş hayatında

daha çok yer alması ve bunu destekleyen projelere imza atmalarının kendileri için çok gurur verici olduğunu belirterek, “Bu amaç doğrultusunda şirket olarak Ocak 2016’da Kadın Şefler Akademisi’ni hayata geçirdik. Buradan çok güzel sonuçlar aldık ve kadınlarımızın iş hayatında yer almaları için ne kadar hevesli olduklarını gördük. İlk projemizde katılımcıların yüzde 30’u çeşitli görevlerde işe başladı. Kadın Şefler Akademisi’nin ikinci ayağı olan “Aşçı Yardımcısı Yetiştirme Programı”nda ise yüzde 50 oranında kadını iş hayatına kazandırmayı hedefliyoruz” diye konuştu.